

***„Válsághelyzetek hatása a
pénzügyi és a rendvédelmi
szektorra”***

Tanulmánykötet

2022

*„Válsághelyzetek hatása a pénzügyi és a
rendvédelmi szektorra”*

Tanulmánykötet

Dr. Szendi Antal 60. születésnapjára

Kézirat lezárva: 2022.

Kiadja:
a Magyar Rendészettudományi Társaság
Vám- és Pénzügyőri Tagozata

Szerkesztette:
Szabó Andrea
Zsámbokiné Ficskovszky Ágnes

Felelős kiadó:
Szabó Andrea

ISBN: 978-615-6456-05-2

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás, terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható, azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

Tartalomjegyzék

Szerzők	8
Lektorok	10
Előszó és köszöntő!	12
Baráti köszöntések	14
Tanulmányok	24
Balázs Zsolt - Csaba Zágon - Nagy Klaudia: Válságkezelés az adó- és pénzügyi nyomozásban – a Covid19 világjárványra adott válaszok.....	26
Bogotyán Róbert Lajos: A felderítő tevékenység kiemelt szerepe a büntetés-végrehajtási intézetekben a Covid19 humánjárvány idején	40
Borzán Anita - Szekeres Bernadett: Gazdaságvédelem: számviteli értékelés szerepe a világjárvány hatásainak kezelésében.....	50
Czene-Polgár Viktória: Az óra körbe jár, de a forint marad – pénzügyi válságok és megoldási kísérletek 1892-től 1947-ig	62
Czenczer Orsolya: A koronavírus okozta válsághelyzet hatása a büntetés-végrehajtásra – rövid kitekintés	74
Erdős Ákos: Egyes „jövedéki drogok” iránti kereslet alakulása Magyarországon a Covid19 járvány első időszakában	82
Halasi Nóra: Az élelmiszerfogyasztás tendenciái az Észak-alföldi régióban.....	94
Lippai Zsolt - Csatári Károly: A budapesti Gozsdu-udvar rendezvényei biztosításának magán és közbiztonsági aspektusai	108
Magasvári Adrienn: A pénzügyőri szolgálat utánpótlásának kihívásai	124
Nagy Zoltán András: A lezárások kriminogén veszélyei.....	138
Pajor Andrea: Válság-adó-válságadó	150
Potoczki Zoltán: Válságadók az orosz-ukrán konfliktus tükrében.....	160
Suba László: Egy kommunikációs csatorna reneszánsza: Az újra „feltalált” telefon	170
Szabó Andrea: Rendvédelmi szervből központi hivatal – elemzés a jogszabályok tükrében	176
Zsámbokiné Ficskovszky Ágnes: A járványok elleni védekezésben használt leggyakoribb védőeszközök tarifális besorolása, különös tekintettel a Covid19-re	186

Szerzők

- Balázs Zsolt, dr., mesteroktató,
pénzügyőr ezredes,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Vám- és Pénzügyőri Tanszék,
balazs.zsolt@uni-nke.hu
- Bogotyán Róbert, dr., mb. tanszékvezető,
bv. ezredes,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Büntetés-végrehajtási Tanszék,
bogotyán.robort@uni-nke.hu
- Borzán Anita, Dr., PhD, egyetemi docens,
Budapesti Gazdasági Egyetem Pénzügyi és Számviteli Kar,
Számviteli Tanszék,
borzán.anita@uni-bge.hu
- Czenczer Orsolya, Dr., PhD, egyetemi docens, tudományos főmunkatárs,
bv. alezredes,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Rendészettudományi Kar,
Büntetés-végrehajtási Tanszék,
czenczer.orsolya@uni-nke.hu
- Czene-Polgar Viktória, Dr., PhD., tanársegéd,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Vám- és Pénzügyőri Tanszék
czene-polgar.viktoria@uni-nke.hu
- Csaba Zágón, Dr., PhD., adjunktus,
pénzügyőr alezredes,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Vám- és Pénzügyőri Tanszék
csaba.zagon@uni-nke.hu
- Csatári Károly, kapitányságvezető-helyettes,
rendőr alezredes,
Budapesti Rendőr-főkapitányság, VII. kerületi Rendőrkapitányság,
CsatariKa@budapest.police.hu
- Erdős Ákos, tanársegéd,
pénzügyőr őrnagy
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Vám- és Pénzügyőri Tanszék
erdos.akos@uni-nke.hu
- Halasi Nóra, kockázatkezelési referens,
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Hajdú-Bihar Megyei Adó- és Vámigazgatósága,
Kockázatkezelési Osztály,
halasi.nora@nav.gov.hu
- Lippai Zsolt, mesteroktató
rendőr alezredes,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszék,
doktori hallgató, Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola,
lippai.zsolt@uni-nke.hu

- ▶ Magasvári Adrienn, tanársegéd,
 pénzügyőr alezredes,
 Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
 Vám- és Pénzügyőri Tanszék
magasvari.adrienn@uni-nke.hu
- ▶ Nagy Klaudia,
 pénzügyőr főhadnagy,
 NAV Bűnügyi Főigazgatóság
- ▶ Nagy Zoltán András, Dr., PhD., egyetemi docens,
 Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
 Gazdaságvédelmi-, Kiberbűnözés Elleni Tanszék.
nagy.zoltan.andras@uni-nke.hu
- ▶ Pajor Andrea, dr., mesteroktató,
 Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
 Vám- és Pénzügyőri Tanszék
pajor.andrea@uni-nke.hu
- ▶ Potoczki Zoltán dr., mesteroktató
 pénzügyőr alezredes,
 Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
 Vám- és Pénzügyőri Tanszék
potoczki.zoltan@uni-nke.hu
- ▶ Suba László, dr., tanársegéd,
 pénzügyőr alezredes,
 Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
 Vám- és Pénzügyőri Tanszék
suba.laszlo@nav.gov.hu
- ▶ Szabó Andrea, Dr., PhD, tanszékvezető egyetemi docens,
 pénzügyőr ezredes,
 Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
 Vám- és Pénzügyőri Tanszék
szabo.andrea@uni-nke.hu
- ▶ Szekeres Bernadett, Dr., PhD, egyetemi adjunktus,
 Eötvös Loránd Tudományegyetem,
 Gazdálkodástudományi Intézet,
szekeres.bernadett@gtk.elte.hu
- ▶ Zsámbokiné dr. Ficskovszky Ágnes, mesteroktató,
 pénzügyőr alezredes,
 Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
 Vám- és Pénzügyőri Tanszék
zsambokine.ficskovszky.agnes@uni-nke.hu

Lektorok

- Magasvári Adrienn, tanársegéd,
pénzügyőr alezredes,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Vám- és Pénzügyőri Tanszék
magasvari.adrienn@uni-nke.hu
- Molnár Katalin, Dr., PhD., egyetemi docens,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Magatartástudományi Tanszék,
molnar.katalin@uni-nke.hu
- Nábrádi András, Dr., PhD., egyetemi tanár,
Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar
nabradi.andras@econ.unideb.hu
- Németh Zsolt, Dr., PhD, egyetemi docens,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Kriminológiai Tanszék,
kriminologus@gmail.com
- Pallo József, Dr., PhD, habilitált egyetemi docens,
bv. ezredes, főtanácsos,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Tudományos dékánhelyettes,
pallo.jozsef@uni-nke.hu
- Szabó Andrea, Dr., PhD., tanszékvezető egyetemi docens,
pénzügyőr ezredes,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Vám- és Pénzügyőri Tanszék
szabo.andrea@uni-nke.hu
- Szendrei Ferenc, Dr., Ph.D., tanszékvezető egyetemi docens,
rendőr ezredes, rendőrségi főtanácsos,
Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rendészettudományi Kar,
Bűnügyi, Gazdaságvédelmi és Kiberbűnözés Elleni Tanszék
szendrei.ferenc@uni-nke.hu
- Szlifka Gábor, Dr., PhD.,ellenőrzési igazgatóhelyettes
NAV Pest megyei Adó- és Vámigazgatóság
szlifka.gabor@nav.gov.hu
- Vágó Zoltán dr., főosztályvezető
bv. ezredes,
BVOP Felderítési Főosztály
- Vörös Géza, Dr. PhD., történész, levéltáros, főosztályvezető
Állambiztonsági Szolgáltatok Történeti Levéltára
voros.geza@abtl.hu
- Zsitnyánszky Lilla, okl. vámszakértő

Lippai Zsolt* - Csatári Károly*: A budapesti Gozsdu-udvar rendezvényei biztosításának magán és közbiztonsági aspektusai*

Absztrakt

Napjainkra a rendészet, mint állami monopólium paradigma túlhaladottá válásával a rendfenntartás szükségszerű pluralizálódásának, a magánbiztonság és a polgári rendfenntartás előtérbe kerülésének lehetünk tanúi, ami egyet jelent az állami rendészet monopóliumának megtörésével. Hazánk magánbiztonsági szektora a rendszerváltást követően indult fejlődésnek és mostanára már megkerülhetetlen jelentőségű szereplővé vált a közrend és a közbiztonság fenntartásában. Az egyik talán legszembetűnőbb példa, amelyben mindez tetten érhető, az a zenés-táncos rendezvények biztosításával kapcsolatos, egymást átfonó magán és közbiztonsági tevékenység megvalósulása.

A szerzők, mint gyakorló rendészeti szakemberek a Budapest VII. kerület Belső-Erzsébetvárosban található, a köznyelvben „bulinegyedként” elhíresült, közkedvelt és közismert szórakozónegyed kihívásokkal terhelt mindennapjainak magán és közbiztonsági problémáit mutatják be. Tanulmányukban kiemelt helyet kap a Gozsdu-udvar története, hazai és nemzetközi példák útján a zenés-táncos rendezvények szervezésének katasztrófákkal kísért szervezési sajátosságai, a bulinegyed kapcsán érintett rendészeti szervek, magánbiztonsági szolgáltatók, a polgárőrség és a közterület-felügyelet tevékenységének a biztonság megteremtéséhez hozzáadott értékének vizsgálata.

Kulcsszavak: Budapest, Gozsdu-udvar, buli negyed, zenés-táncos rendezvények biztosítása, közbiztonság, magánbiztonság

Abstract

Today, with the paradigm of policing as a state monopoly becoming obsolete, we are witnessing the inevitable pluralisation of policing, the emergence of private security and civil policing, which means the breaking of the monopoly of state policing. The private security sector in our country began to develop after the change of regime and has now become an indispensable player in the maintenance of public order and security. Perhaps one of the most striking examples of this can be seen in the intertwining of private and public security activities in the provision of music and dance events.

The authors, as practicing law enforcement professionals, present the private and public security problems of the challenging everyday life of the popular and notorious entertainment district of Budapest's 7th district, Inner-Erzsébetváros, colloquially known as the "party district". Their study focuses on the history of the Gozsdu courtyard, the disastrous organisation of music and dance events using national and international examples, and the added value of the activities of

---

* Lippai Zsolt rendőr alezredes, Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Kar Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszék, egyetemi tanársegéd, Rendészettudományi Doktori Iskola, doktori hallgató. ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4211-2249>, lippai.zsolt@uni-nke.hu

* Csatári Károly rendőr alezredes, Budapesti Rendőr-főkapitányság, VII. kerületi Rendőrkapitányság, kapitányságvezető-helyettes, CsatariKa@budapest.police.hu

* Az Innovációs és Technológiai Minisztérium Kooperatív Doktori Program Doktori Hallgatói Ösztöndíj Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült.

the law enforcement agencies, private security providers, the police and the public security services involved in the neighbourhood in terms of security.

Keywords: Budapest, Gozsdu-udvar, party district, music and dance events, public security, private security

***

Bevezetés

Salgó László, volt országos rendőrfőkapitány szerint hazánk rendszerváltását követően „*A nagy szabadság (...) hirtelen szakadt rá a magyar rendőrségre. Úgy járt a szervezet, mint az a madár, amely élete nagy részét kalitkában töltötte, s amint természetvédő új gazdája a kalitkát kinyitotta, megdöbben: más énekelni egy relatív jólétben (étel, ital adott) a szabadságról és más szembenézni az élet kihívásaival (pl. egy jókora fekete macskával)...*” (Salgó, 1994). A megváltozott élethelyzet tükrében a közbiztonság megteremtésének állami szereplőit vizsgálva, Finszter Gézával egyetértve állapíthatjuk meg hogy „*a közbiztonság és közbátorság, vagyon- és életbiztonság hivatalos garantálása*” (Szabó, 1980: 138.) kérdéskör bizonytalan tartalma még napjainkban is kiélezett vitákat eredményezhet (Finszter, 2009). A probléma nehezen megragadható tartalma fogalmazódik meg az Alkotmánybíróság 13/2001. (V.14.) határozatában is, amely szerint „*A közbiztonság mibenléte, viszonya a közrendhez, a belső rendhez, illetve utóbbiak fogalmi meghatározása tudományos viták tárgya. Az Alkotmánybíróságnak nem feladata ezekben állást foglalni. A jogrendszer e szempontból releváns elemeinek áttekintése is azt mutatja azonban, hogy a közbiztonság többértelmű kategória, a kifejezés mögött tartalmilag többféle érdek és érték, illetve több, alapvetően eltérő jellegű feladat húzódik. [...] A közbiztonság kétségtelenül alkotmányos értéktartalommal bír. A fogalom, a jelenség és a cél struktúrája azonban olyan bonyolult és szerteágazó, hogy az értelmezésben nagyfokú bizonytalanságra, illetve önkényességre vezethet.*”

Írásunkban az említett közbátorság, vagyon és életbiztonság hivatalos garantálásának, napjaink talán egyik legszembetűnőbb példáját, a legismertebb hazai romkocsmá, a Budapest szívében elhelyezkedő „*Bulinegyed*” biztonságának fenntartását vizsgáljuk.

Történeti áttekintés, a romkocsmák

A Budapest belvárosában található kis területű, de annál jelentősebb népsűrűséggel rendelkező Erzsébetváros alig két négyzetkilométerén, majd 51 ezer állampolgár rendelkezik bejelentett lakóhellyel. A kerület része Külső-, és Belső Erzsébetváros, valamint Ligetváros, melyek lakossága elsősorban magyarokból áll, de jelen vannak a bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, szerb, román, ruszin és ukrán nemzetiségi önkormányzatok is (URL1).

Erzsébetvárosban 1207 darab, száz évnél idősebb épület áll, melyek nagy része a történelmi zsidó negyedben található (URL2). A Feszli Frigyes által megálmodott Dohány utcai Zsinagógán kívül több neves épületnek – például a New York Palace Hotelnek, az Állatorvostudományi Egyetemnek – is otthont ad, ugyanakkor nincsenek nagy látványossággal bíró és tömegeket vonzó óriási terei. Ennek ellenére, évi többmillió külföldi és hazai szórakozni vágyó látogatója a kerület felét jelentő részt, a bulinegyedet. Azt a városrészt, amely már a rendszerváltozást megelőző évtizedekben fizikai és szociális értelemben is leromlott, sok épülete üressé, kihasználatlaná vált. A leromló kerület legnagyobb, korabeli, – napjainkra jelentősen megváltozott – közbiztonsági kockázatát az ott megbújó néhány hajléktalan és kábítószer fogyasztó megjelenése jelentette.

Jelen korunk budapesti romkocsmá jelensége 1999-ben indult útjára, amikor a Pótkulcs (Kelemen – Mitev, 2016) kocsmá, kapuit megnyitva adott otthont a kortársművészek alkotta fotó és más művészeti kiállításoknak. A Pótkulcs teremtette meg a romkocsmákra máig jellemző alapismérvet, a régi, hanyatlásnak induló bérházakban kialakított, ezáltal egyedi és ütött-kopott stílusvilágú, belvárosi, kulturális turisztikai vonzerőt képviselő, koncerteknek, kiállításoknak is

helyt adó vendéglátó egységet. Ezt követően sorra nyíltak meg a ma is működő, a vállalkozók által kezdetben csak nyárra, majd az év minden szakára kibérelt, üresen álló épületek, társasházak vagy a társasházak udvarain kialakított hasonló kvalitással bíró romkocsmák. Az újszerű szórakozóhelyekben rejlő gazdasági lehetőségek kiaknázásával egyidejűleg kell megemlíteni a középosztálybeli lakosság, leromlott városközpontba beáramlását, ahol relatív kisebb költségek ráfordításával minőségileg új lakóhelyi környezetet tudtak kialakítani maguknak. Innentől pedig már egyenes út vezetett hazánk legnagyobb szórakozónegyedének létrejöttéhez, amelyet árnyékként kísér a közrendet, közbiztonságot veszélyeztető újszerű problémák jelenléte is.

A bulinegyed, mint fogalom a 2012-es év környékére vezethető vissza, amikor a VII. kerületi önkormányzat vezetése teret engedett a lepusztuló félben lévő épületek szórakozóhelyé alakításának, a romkocsmák megnyitásának. A Gozdsu-udvar 1999-es privatizációját követő fejlesztések megvalósulásával egy közel 60 000 négyzetméter területű szórakozóhely komplexum létrejöttének. Rámutatva arra is, hogy a kerület biztonsága megteremtésében érintett rendészeti szereplők számára napjaink egyik legnagyobb közbiztonsági kihívását a bulinegyedben és annak közvetlen környezetében történt bűncselekmények felderítése, valamint azok megelőzése jelenti.

Gozdsu-udvar

Nevét Gozdsu Manó román tisztviselő és ügyvéd után kapta. Az általa vásárolt Király utcai területen, Cziegler Győző tervei alapján 1915-ben egy 40 lakásból és 60 üzlethelyiségből álló udvar épült (URL3). A második világháborúban a pesti zsidó gettó része volt, az UNESCO a világörökség részévé nyilvánította, majd 1947 után államosításra került. Végső formáját 2009-re elérve jelenleg hét régi épületből és hat udvarból áll, melyhez egy acélszerkezetes híddal összekötött új épületet is toldottak.

Ma, 12 ezer négyzetkilométeren, 34 vendéglátóhely (kávézó, étterem, szórakozóhely) jelenti fővárosunk legnagyobb szórakoztató centrumát, ahol évente több mint egymillió ember fordul meg. A tömegközlekedéssel, gépjárművel és gyalog is jól megközelíthető (URL4)udvarban számos közkedvelt AirBed & Breakfast, azaz „airbnb” lakás is található (URL5). A Gozdsu-udvarban több mint 14 olyan vendéglátó egység működik, amely jelentős számú vendég befogadására és szórakoztatására képes és akár éjfél után is nyitva tarthat, míg a kerületben további, közel 250 egység csak éjfélig tartó engedélyt birtokol, nem is beszélve az 5 darab rendezvénytartási engedéllyel rendelkező nagyobb szórakozóhelyekről, amelyek egyszerre 1000 főnél is több látogatót tudnak fogadni. Ennek a lakosság szempontjából negatív, míg az önkormányzat oldaláról, a felügyeleti díjak és iparüzési adók megállapításával pozitív hatása van, ugyanis a kerületi önkormányzati képviselő-testület 46/2013. (IX.6.) rendelete 20 Ft/fő/éjszaka – nyitva tartási időre vonatkozó –felügyeleti díjat határoz meg, amit a befogadóképességhez vagy a működési engedélyben bejegyzett vendéglétszámhoz kötött. A felügyeleti díjat az önkormányzat közbiztonsági, illetve köztisztasági többletfeladatok finanszírozására költheti, annak felhasználásról évente, a képviselő-testületnek számol be. A negyedévente megfizetendő felügyeleti díjat 5 ezertől 240 ezer forintig terjedő összegben határozták meg, melyek beszedése korántsem zökkenőmentes. Egyrészt a pandémiás helyzetnek köszönhetően, az üzletek fenntarthatósága érdekében több esetben eltekintettek a díj beszedésétől, másrészt az említett rendelet nem ír elő semmilyen szankciót a díj megfizetésének elmulasztása esetén, így a befizetési hajlandóság is eshetőségessé vált.

A lakossági panaszok, problémák kezelésére született meg az üzletek éjszakai nyitvatartásáról szóló 9/2013. (II. 22.) önkormányzati rendelet, amely a vendéglátóhelyek tulajdonosainak a közrend és köztisztaság fenntartására és előmozdítására irányuló konkrét feladatokat nem, vagy csak elenyésző számban ír elő. Itt kell beszélnünk az Élhető Erzsébetváros (URL6) csoport által kezdeményezett 2018. február 18-ai, eredménytelenül záródó helyi népszavazásról is, amelyben

arra kerestek választ, hogy a lakosság hogyan vélekedik az üzletek éjfél és reggel hat óra közötti zárva tartásáról. 43 520 szavazatra jogosult közül 6 918-an mentek el szavazni, a leadott voksok közül pedig 4 572-en mondták ki, hogy az üzleteknek éjfélkor be kell zárniuk (URL7). A Belső-Erzsébetváros területén kívül élőket ez a problémakör nem zavarta és érdektelenség is vezérelhette, amikor nem éltek ezzel a lehetőséggel. Ugyanakkor az is tény, hogy a bejelentett, szavazati joggal rendelkező lakosok nem élnek életvitelszerűen a kerületben, a lakások igen nagy százaléka „*airbnb*”-ként, vagy albérletként üzemel.

Szintén lakossági nyomásra került megalkotásra az üzletek éjszakai nyitvatartási rendjéről szóló 25/2020. (VI.25.) önkormányzati rendeletet, amely már részletesen szabályozza (URL8) az éjfél és 06 óra között – a pihenni vágyó lakosság érdekeit szolgáló feltételek megléte esetén – nyitva tartó vendéglátóipari egységek működését. Értve ez alatt a zeneszolgáltatás lakosságbarát mivoltát szavatoló – egy adott intervallumon belüli alkalmazás ellenőrzésére szolgáló teljesítmény szabályozó eszköz – az úgynevezett limiter-compressor használatát. A zajküszöb értéket ezzel kell úgy beállítani, hogy a zajterhelés, lakossági panaszra okot ne adjon. Ezen norma írja elő a 100 főt el nem érő befogadóképesség esetén önműködően behúzó vagy fotocellás ajtók alkalmazását is, míg a 100 főt elérő vagy meghaladó befogadóképességnél zsilipes rendszerű ki-és beléptetést határoz meg.

További kerületi sajátosság az üzemeltetőkre háruló, egyedi üzemeltetési feltételek előírása:

- az adott üzlet illemhelyiségét (a közterület köztisztaságának fenntartása érdekében) az utcai járókelők számára is rendelkezésre bocsájtani,
- nem engedélyezett hogy az üzletek vendégei, az ott forgalmazott szeszesített az utcára magukkal vigyék,
- a vendéglátóhely üzemeltetőjének, az önkormányzat felé írásos beszámolót, tervet kell készítenie arról, hogy milyen további, a közterület nyugalmát elősegítő intézkedést kíván bevezetni,
- az 50 főt elérő, vagy azt meghaladó befogadóképességű egységnek online is folyamatosan elérhető forgalomszámlálóval kell rendelkeznie (hatékony hatósági ellenőrzés esetén elengedhetetlen a pontos információk rendelkezésre állása).

Gyakorló rendészeti szakemberként kijelenthetjük, hogy egy szabályszerűen működő, megfelelő színvonalú biztonsági személyzettel, technikával és intézkedésekkel működő zenés táncos szórakozóhely esetében a minimumra lehet csökkenteni egy esetleges – a West Balkán néven közismert – katasztrófa bekövetkezését.¹ Az eset sajnos korántsem egyedülálló, gondolva például a 2015. október 30-án Bukarestben a Colectiv nevű szórakozóhely tragédiája, ahol tűz ütött ki és a helyszínen 26-an haltak meg, míg a kórházban további 38 fő különböző fertőzésekben hunyt el (URL9). A Gazeta Sportuliror tényfeltáró román magazin dokumentumfilmében bizonyította, hogy a szórakozóhely nem rendelkezett hatósági engedéllyel, nem volt vészkijárata és alkalmatlan volt a beltéri pirotechnika alkalmazására is, továbbá hogy a tüzet a belső hangszigetelő anyag lángra kapása okozta (URL10). Hasonló tüzesetek miatt bekövetkezett disco tragédiák azonban a világ számos pontján történtek, melyek közül az eddigi legsúlyosabbnak az 1942. november 28-i bostoni Coconut Grove mulatóhelyen kialakult balesetet lehet nevezni, ahol a vészkijáratok hiánya 492 ember életét követelte (URL11).

---

¹ 2011. január 15-én a budapesti Nyugati téren, az egykori Skála Metró épületében lévő West-Balkán szórakozóhelyen történt katasztrófa három emberéletet és 14 személyi sérülést követelt. A baleset okaként számos szabályozási és szervezési hiányosság került feltárára; ennek hatására került megalkotásra a zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III. 8.) Korm. rendelet.

A bulinegyed rendezvényeinek biztonságosabbá tétele

A közrend és a közbiztonság minden szempontú megelégedést kiváltó fenntartása – annak komplexitása, a rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek hiánya miatt – egyre nagyobb szakmai kihívást jelent az abban érintett valamennyi szereplőnek, így a fővárosunk VII. kerületi Rendőrkapitánysága állományának is. A bulinegyedhez köthető helyszíneken elsődlegesen közterületi, garázda, vagy személy elleni bűncselekmények jelennek meg, amelyek okai szintén a szórakozóhelyek jelenlétével függnék össze. A pandémiás helyzet során a szórakozóhelyek ideiglenesen bezártak, a kijárási tilalom bevezetésével, a statisztikai számok csökkentek, viszont az össz-bűncselekményi adatok stagnáltak. A közterületi elkövetés visszaszorult, helyüket átvette a családon belüli erőszak, a vagyon elleni cselekmények – betörés, lopás –, valamint az internetes csalás. Az emberi leleményességet jól tükröződő, a kijárási tilalom idején a kerékpáros ételfutárok követték el a legtöbb autó katalizátor lopást (az étel szállítására használt dobozban rejtették el az elkövetéshez szükséges elektromos fűrészt, az eltulajdonított tárgyakat), míg az addig típusbűncselekménynek számító, a prostitúcióval és a kábítószerrel összefüggő bűncselekmények a magánlakások falai közé kerültek át.

Az újrainvitással ismét megjelentek a kábítószer kereskedelemre, prostitúcióra, szervezett bűnözésre specializálódott bűnözői csoportok. A „valódi” kábítószerrel történő kereskedelem – a fokozott rendőri jelenlét miatt – már nem a szórakozóhelyeken vagy azok környezetében zajlik, míg a „fake” drogot árusítók, az ún.: „something”-ozósok egyre szembetűnőbb tevékenységet folytatnak. Ezek olyan többfős bűnözői csoportok, akik elsődlegesen külföldi személyeknek próbálnak süttöport vagy majoránát kábítószerként eladni. Nagyobb mennyiségű becsomagolt majoranna felső részéhez egy kevés marihuánát raknak, így a jellegzetes szaggal megtévesztik a vásárlót. Ha a kiszemelt áldozat a „Something?” megszólításra angolul válaszol, felsorolják neki a kínálatot és az árakat. Bár a kapcsolatfelvétel az elkövetők részéről nyílt, gyakran minden óvatosságot és körültekintést figyelmen kívül hagy, az esetek látenciáját erősíti hogy a megkárosított sértettek, jól érthető okból nem fordulnak a hatóságokhoz és reklamálni sem mernek a rossz minőségű áruért.

Ugyanitt kell beszélnünk a bulinegyed üzleteinek biztonságáért felelős magánbiztonsági szolgáltatók esetenként nem megfelelő szintű szolgáltatásának nyújtásáról is. Sajnálatos tény ugyanis, hogy a jelenlévő személy-és vagyonőri szolgáltatók javarészt csak a felügyeletükre bízott magánterületen történt események kezelését végzik, ami pedig annak közelében a nyílt utcán valósul meg, azt hatáskörükön kívülinek tekintik. Ugyanakkor a védett objektumon belüli, kellő empátiával, kulturáltan, a helyzetnek megfelelő kommunikációval történő hatékony rendfenntartás kivitelezése is többször hagy némi kívánnivalót maga után.

Fokozott rendőri jelenlét

A rendőrséggel szembeni egyértelmű társadalmi elvárás, hogy a bulinegyed közrendje, közbiztonsága is fenntartható legyen, ezért a jogsértések megelőzésére a kerületi mellett más rendőri szervek – Készenléti Rendőrség, BRFK Közrendvédelmi Főosztály, KR Nemzeti Nyomozói Iroda – állománya is odairányításra került. A pandémiás helyzet kialakulásáig, minden hét csütörtöki, pénteki és szombati napján 50-70 fő egyenruhás rendőr járőrözött a negyedben. A prevenciós célú rendőri erődemonstráció érdekes hozadékaként a garázda jellegű erőszakos bűncselekmények elkövetése az utcákról a szórakozóhelyekre került át, melyek jogszerű kezelése sok esetben túlmutatott a biztonsági szolgálat munkatársainak felkészültségén. Példaként említve a rendőri ellenőrzések fókuszában lévő sztriptíz bárókban elsődlegesen megvalósuló elkövetési magatartást, a vásárló megkárosítását. A külföldi vendégeket, angolul jól beszélő, jó rábíró képességű nagyrészt csinos, jó megjelenésű hölgyek, az ún.: „behívók” csábítják be az egységbe, ahol a sértettek kötelező fogyasztásán túl olyan szolgáltatást vagy italt is felszámolnak

amit az nem vettek igénybe, vagy el sem fogyasztott. Amennyiben a vendég nem akarja kifizetni a számlát – jobb esetben csak – pszichikai kényszerrel vagy rendőrségi eljárással történő fenyegetéssel bírják jobb belátásra.

A rendőri ellenőrzések végrehajtásába társhatóságok – Önkormányzat, Katasztrófavédelem, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság, Nemzeti Adó és Vámhivatal, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Munkaügyi Felügyelet – munkatársai is bekapcsolódnak. A pandémia idején a kijárási tilalom bevezetésével, az országhatár lezárásával a buliturizmus is megszűnt, így az ellenőrzések is háttérbe szorultak, hiszen a korábban kábítószer terjesztéssel, prostitúcióval foglalkozó bűnelkövetői körök is szinte teljesen eltűntek a kerületből. 2021 év második felétől – annak ellenére, hogy több nívós vendéglátóhely nem nyitott újra – a turizmus ismét a régi arcát kezdte mutatni és újra feltűntek a hatóság előtt jól ismert elkövetők is, így a rendőrség is egyre nagyobb figyelmet fordított a bűncselekmények megelőzésére, a fokozott ellenőrzések számának emelésére. Érdekességként mutatunk rá a kiemelt sajtónyilvánossággal járó 2021. november 21-ei, a Gozsdu-udvarban található Blended Sky és a Vicky Barcelona szórakozóhelyek illetőleg az azok rendjét szavatoló biztonsági szolgálat tagjainak ellenőrzésére (URL12). Az összehangolt akció során 452 fő intézkedés alá vonásával 20 fő került előállításra különböző bűncselekmények – kábítószer fogyasztás, élő személykörözés, idegenrendészeti szabályszegés, szabálysértés, stb. – elkövetése miatt, illetőleg számos szabálysértési feljelentés és helyszíni bírság is kiszabásra került.

A klasszikus bűncselekményeken túl a bulinegyedben újabb elkövetési magatartások is megjelentek, amelyek célközönsége a külföldi turistákból és a szórakozóhelyek jelenlétéből tevődik össze. A szervezett bűnözés egyedi képét mutatja a már említett „fake” drogot árusítók, valamint azon prostituált férfiak és nők jelenléte, akik célja nem csak a testi örömek biztosítása, hanem a „kuncsaftok” vagyontárgyai megszerzése is. A pénzért magukat áruba bocsájtó személyeket többnyire kisbusszal szállítják kerületbe, amely megszervezett utakért a közelben lévő „futtatók” vonhatóak felelősségre. A tiltott kéjelgés szabálysértés elkövetésének tettenérését nehezíti hogy a prostituáltak az „üzlet lebonyolítását” a postásoktól megvásárolt kapukódok használatával, rendszerint az épületeken belül eszközölik.

A helyzet kezelésében a rendőrségnek is meglehetősen flexibilisnek kell lennie, mert újabbnál újabb elkövetői körök jelennek meg, akik felderítésére és felszámolására számos innovatív eszközt kell bevetni. Gondolva a fixen telepített rendőrségi kamerák alkalmazására vagy a szektorálisan felépített járőrkeretek és egyenruhás rendőrök bevetésére, az inkriminált és legfertőzöttebb területeket részekre tagolására, a nagyobb számú, preventív feladatot végrehajtó gyalogos rendész járőrök helyszínre irányítására, a bűnözők térnyerésének ellehetetlenítése. Az intézkedések negatív hozadékaként kell azonban számolnunk az elkövetési magatartások, kerület más részére történő, akár a szomszédos kerületekbe történő áthelyeződésére.

Komplementer rendészet és bulinegyed

Tóth József (1938: 4) szerint „Olyan a rendészet, mint valami roppant vetületű tükör, amely az állam mindenkori képét, annak jogi szerkezetében visszatükrözi. Más hasonlattal azt is mondhatnánk, hogy olyan a rendészet, mint valami érzékeny szeizmográf, amely az állameszme – s az azt létrehozó világnézet – minden, még a legkisebb megrezdülését, elfordulását, elferdülését és érzékelteti” (Sallai, 2019). A rendészet- és a jogtudomány jeles művelőjének rendészetéről alkotott roppant vetületű tükre segíthet rámutatni az állami rendészet monopóliumának megtörésére, arra hogy a rendszerváltást követően érdemi fejlődésnek induló honi magánbiztonsági tevékenység térnyerése, a magánbiztonsági szektor expanziója, annak globális tendenciája miatt válhatott napjaink vitathatatlan ténykérdésévé (Christián, 2017).

Hazánkban a rendszerváltást követő évtizedekben monopóliumhelyzetét veszített rendőrség identitásválása során a rendészet, mint állami monopólium paradigma meghaladottá válásával

egyidejűleg a rendfenntartás szükségszerű pluralizálódásának lehetünk tanúi, ami egyet jelent a magánbiztonság és a polgári rendfenntartás előtérbe kerülésével, az állami rendszert egyeduralmának megtörésével (Kerezsi – Nagy, 2017). A szabad piacgazdaság, a magántulajdon rendszerváltást követő előretörése és elképesztő ütemben növekvő védelmi igénye pedig szükségszerűen hívta létre az üzleti alapon működő magánbiztonsági vállalkozásokat. A közbiztonságot kiegészítő, azokat tehermentesítő tevékenységű magánbiztonsági szolgáltatók – szakmai és üzleti tapasztalataik növekedésével – egyre meghatározóbb jelentőséggel bírnak az érték és vagyonvédelem valamennyi területén. Napjainkra az állam, rendészeti szervei által szavatolt, hatósági szolgáltatás keretében nyújtott biztonsága mellett létezik a magánbiztonsági piac szereplői által áruként kínált biztonság, mint termék, amelynek létrehozása – megóvása és fenntartása – a magánbiztonság céltudatos tevékenységének eredményeként megvalósuló szolgáltatás (Finszter, 2012).

A rendszert a közigazgatás része (Balla, 2017), küldetése az állam belső rendjének, valamint a közrendnek és a közbiztonságnak a fenntartása, a társadalom tagjainak és alapvető értékeinek az oltalmazása az ezeket sértő illetve veszélyeztető jogsértő cselekmények megelőzése, elhárítása, megszakítása révén, végső eszközként akár legitim erőszak alkalmazásával. Az előbbi küldetés teljesítése rendkívül komplex, szerteágazó tevékenység, ami nem várható el kizárólag egy erre hivatott állami szervezettől, a rendőrségtől. A rendszert küldetésének teljesítése, a biztonság megteremtése csak társadalmi kooperáció és kollektív erőfeszítés eredményeként teljesíthető, amiben a rendvédelmi szervek és a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek mellett fontos szerepet kapnak az önkormányzatok, a magánbiztonsági vállalkozások, a társadalmi önkéntes bűnmegelőzési egyesületek, a polgárőrségek is. Ezt nevezhetjük komplementer rendészeti rendszernek, melyben az állami szervek tevékenységét piaci és civil szerveződések egészítik ki, támogatják, segítik (Christián, 2018).

Tanulmányunk további részében a bulinegyed biztonságának megteremtésében közreműködő komplementer rendészeti szereplők tevékenységét vizsgáljuk meg.

Polgárőrség, mint segítő szervezet

A polgárőrségről és a polgári tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény szerint *„A közbiztonság és a közrend megteremtése és fenntartása az állam alapvető joga és kötelessége. A közbiztonság és a közrend fenntartásában részt venni kívánó, a környezetük biztonságáért felelőséget érző állampolgárok számára a polgárőrség nyújt cselekvési lehetőséget. E tiszteletre méltó tevékenység elismerése és megbecsülése fejeződik ki a polgárőrök védelmének és támogatásának állam általi garantálásával.”*

Magyarországon több mint 60 000 polgárőr, megközelítőleg 2 000 egyesületben és 20 fővárosi és megyei szövetségbe tömörülve végzi szabadidejében önkéntesen vállalt bűnmegelőzési feladatait (Christián, 2018). A Budapesti Polgárőr Szövetség működése azonban különösen érdekes képet mutat ugyanis – a BRFK-val kötött érvényes együttműködési szerződéseik ellenére az V., VI, VII és VIII. kerületek illetékességi területén – önálló, aktív polgárőr tevékenység nem valósul meg (URL14). A VII. kerületben jelenleg hat olyan polgárőr szervezet van, amelyek aktív tagjainak száma a 10 főt sem éri el szervezetenként.

Érdekes szolgálati tapasztalatként – a polgárőrség tagjai tevékenységének messzemenő elismerésével – a zuglói rendőrség és polgárőrség hosszú évek együttműködésén alapuló együttes munkáját példaként hozva jegyezzük meg hogy megfelelő alapok hiányában, az akadályok nélküli, kiváló eredményeket váró közös jövő tervezése, bizonytalan alapokon nyugszik. Ahhoz pedig hogy egy polgárőr szervezet kellő anyagi és erkölcsi támogatottságot szerezzen, bizonyítania kell produktív hozzáállását, rátermettségét és aktivitását. Amennyiben tevékenysége elmarad ettől, akkor – megfelelő anyagi és erkölcsi támogatás hiányában – lehetősége sem lesz eljutni abba a stádiumba hogy kellő hatékonysággal vehessen részt a

közterületek, a település közrendjének, közbiztonságának fenntartásába. Kiemelkedően fontosnak tartjuk a polgárőrök személyének rendőrök általi elfogadását is, a kollegális, bizalmi kapcsolati rendszer kialakítását. Ha ez nem jön létre, a rendőrök tartózkodhatnak a közös szolgálatellátástól, nyugnek érzhetik a közös feladatvégrehajtást és többnyire nem bíznak meg egy civil személyben, akivel esetenként veszélyes szituációba, krízishelyzetbe is keveredhetnek. Nehéz olyan kollégával közös szolgálatot ellátni, aki nem rendelkezik kellő jogszabályi ismerettel, nincs birtokában a kellő pszichikai és fizikai adottságnak, így egy-egy intézkedésnél akár az ő biztonságát is szavatolnia kell az intézkedő rendőrnek.

Nagyon fontos kiemelni hogy a polgárőr, mindenféle anyagi ellentételezés nélkül, önkéntes alapon vállalja a közrend és közbiztonság fenntartását, elsősorban azon a településen, amelynek területén él. Ahogyan pedig már említettük, az albérletek és szálláshelyek előretörése miatt a VII. kerület lakossága az idősebb korosztályból vagy olyan fiatalokból tevődik össze, akiknek semmilyen kötődése nincs Erzsébetvároshoz, azt átmeneti szálláshelyként használják. A kerületből alapvetően hiányoznak azon lokálpatrióta fiatalok, akik tevékenységükkel hozzájárulhatnak a közterületi bűncselekmények megelőzéséhez, a biztonság megteremtéséhez. Elanyagiasodott világunk ifjúsága számára pedig nagyon fontos munkája anyagi elismerése, így a társadalomért, egy biztonságosabb környezet megteremtésért anyagi ellen szolgáltatás nélkül csak kevesen kívánnak tenni. Fájdalmas érdekességként a mai fiatal polgárőr generáció közterületi szolgálathoz való hozzáállásával kapcsolatban említendő tény, hogy a bulinegyed fokozott ellenőrzései végrehajtásához segítséget nyújtó polgárőrök más egyesületektől érkeznek. Amint meghallják hogy a feladatot gyalogos szolgálatként (értsd: szolgálati gépjármű nélkül) kell végrehajtani, az önkéntes jelentkezők száma jelentősen visszaesik. A kerületi polgárőr szervezetek pedig szinte kizárólag felkérés esetén képviselik magukat (bár az is igaz hogy önkormányzati támogatottságuk sem hordoz releváns elemeket).

A polgárőrség kerületi tehermentesítő erejét vizsgálva megállapítható, hogy annak szerepe elenyésző hatásfokú, a bulinegyed biztonságosabbá tételében aktív szerepet jelenleg nem vállalnak. Ugyanakkor, a kellő személyi és tárgyi feltételek hiánya ellenére is fontosnak és nélkülözhetetlennek tartjuk a közös biztonságunk megteremtésének küldetésében történő bűnmegelőzési részvételüket.

Magánbiztonság és a rendészet

Alapvető tény, hogy a zenés, táncos rendezvények biztonságának szavatolása első sorban a magánbiztonsági szektorhoz tartozó szolgáltatók tevékenységi körébe sorolható, míg a rendőrség feladataként az ott megvalósuló bűncselekményekre vagy rendkívüli eseményekre kötelező reagálás sorolható. A tárgyalt negyeddel kapcsolatos szolgálati tapasztalatok alapján mondható el, hogy a biztonsági szolgálatok tagjai a szórakozóhelyen kialakult verekedést, garázda magatartást többnyire erőszak alkalmazásával, a nem oda illő személyek utcára kidobásával oldják meg. A verekedések sértettei pedig igen nagy százalékában nem az ellenérdekű fél ellen, hanem a biztonsági szolgálat munkatársai ellen tesznek feljelentést, a rendelkezésre álló térfigyelő központ által rögzített videofelvételek alapján, gyakran jogosan. A verekedést gyakran a biztonsági szolgálat tagjai generálják, így egy rendőrség által végrehajtott fokozott ellenőrzésnek ki kell terjednie a személy-és vagyónvédelmi alkalmazottak tevékenységére is.

Szomorú tényként jelöljük, hogy a már említett fokozott ellenőrzés kiterjedt az ott dolgozó 10 fős biztonsági személyzetre, akik közül 6 fő nem rendelkezett személy- és vagyónőri igazolvánnyal, 2 fő pedig büntetőeljárás hatálya alatt állt (értsd: ők nem rendelkezhetek volna, de mégis rendelkeztek vagyónőri igazolvánnyal). A 10 főből 2 fő került előállításra közbiztonságra különös veszélyes eszköz birtoklása miatt; náluk forgalomba nem hozható gázspray, rugós kés, engedéllyel nem tartott gáz-és riasztófegyver, valamint az ütés erejét növelő

eszköz, boxer volt előtalálható. Előállításukat követően gyorsított eljárásban pénzbírság került kiszabásra. Megdöbbentő, hogy az ellenőrzés alá vont személy-és vagyonőrök közül mindösszesen egy főnél volt minden rendben.

A Gozsdu-udvar biztonsági szolgálatát jelenleg egy külföldi kézben lévő vagyonvédelmi cég üzemelteti, míg egyes az udvaron belüli vendéglátóhelyek saját biztonsági személyzetet foglalkoztatnak. Ezen biztonsági szolgálatok egymással rivalizálnak, esetenként egymással területi vitákba is keverednek (megjegyzés: ennek operatív feldolgozását jelenleg központi rendőri szerv végzi). A jelen lévő vagyonvédelmi cégek jól érezhetően, nem a rendezvények biztonságosabbá tételét tűzték ki célul, inkább gazdasági előnyt kívánnak szerezni az egyébként is magas árbevételű jelentő bulinegyedben. Ezek a cégek kizárólag azon vendéglátóhelyek „biztonságáért” vállalnak felelősséget, amellyel szerződésben állnak. Több esetben előfordult, hogy a közvetlenül mellettük található szórakozóhelyen kialakult garázda cselekménybe nem avatkoztak be, mondván, annak tulajdonosa nem fizetett nekik a védelmi feladatokért.

A bulinegyed rendőrségi ellenőrzései arra mutattak rá, hogy az itt szervezett zenés, táncos rendezvények biztonságosabbá tételében ezek a vagyonvédelmi cégek aktívan szerepet vállalni nem tudnak, a rendőrség munkáját érdemben nem segítik, részükre jelenleg feladat nem delegálható. Ez egy rendkívül érdekes helyzetet teremt, hiszen Magyarország már 2008-ban azon tíz európai állam közé tartozott, melyekben a piaci nyitás következtében nagyobb létszámban voltak jelen a magánbiztonsági szolgáltatók, mint az állami biztonsági szervek (Tóth, 2017). 2021-ben pedig a hazai magánbiztonsági vállalkozások száma 6371, míg a kiadott személy és vagyonőri igazolványok² száma 96 665 darab volt.³ Véleményünk szerint ezen megállapítással olyan – a jelen tanulmány terjedelmi korlátait meghaladó mértékű – magas érzékenységgű problémára mutattunk rá, amelynek kezelése kiemelt jogalkotói figyelmet igényel.

Közösségi rendészet, önkormányzati rendészet

Az erzsébetvárosi szórakozónegyedbe érkező, nagymérvű rendőri erővel találkozó vendégben joggal merülhet fel a kérdés, vajon ennyire rossz a közbiztonság, aminek fenntartásához ennyi rendőr bevonása szükséges, vagy ekkora humán erőforrással rendelkezik a magyar rendőrség? Ennek alapján szintén különösen izgalmas kérdés, milyen hatást gyakorolna a hazánk közterületi bűncselekményeinek számbeli alakulására, ha a rendőrség nem a fokozott rendőri jelenlétre, hanem a lakóközösségekkel való mélyebb együttműködésre és a rendőri jelenlét minimalizálására törekedne.

Az 1990-es évek második felében az Amerikai Egyesült Államok, New Yorkban és San Diego városaiban merőben más módszert alkalmaztak a közterületi bűncselekmények visszaszorítása érdekében, amelyek bizonyos tekintetben, egyaránt eredményesnek bizonyultak (Sárosi, 2008).

1994-ben New Yorkban a „*Törött ablakok: a rendőrség és a közösség biztonsága*” című tanulmányon alapuló stratégia alapján zéró toleranciát hirdettek a közrend és a közbiztonság helyreállítása érdekében. Az említett értekezés tanulságát leegyszerűsítve, ha egy betört ablakot nem javítanak meg azonnal, az azt az üzenetet közvetíti a lakosság felé, hogy bárki megszegheti a szabályokat. Ellenben, ha a normaszegő magatartásra azonnali válasz születik, az ablakot megjavítják, mindenki számára egyértelmű üzenettel bír, a közösség éberrel őrökdi a normák felett. New Yorkban a stratégia mentén a legenyhébb jogsértést is a legkeményebb szankcióval sújtották, lehetőleg minden jogsértőt előállítottak, személyes szabadságában korlátoztak. Jelentős eredmények születtek, a bűncselekmények száma majd a felére csökkent, viszont a rendőri

² Vállalkozások (személy- és vagyonvédelmi, magánnyomozói, tervező-szerelő), igazolványosok (személy- és vagyonőr, magánnyomozó, vagyonvédelmi rendszert tervező-szerelő, vagyonvédelmi rendszert szerelő).

³ Az Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság Igazgatásrendészeti Főosztály által biztosított, összesített, 2021.09.06-ai állapotnak megfelelően statisztikai adatok szerint.

intézkedésekkel, a rendőri túlkapásokkal szemben – főleg az afroamerikai és latino közösségek tagjai által – bejelentett panaszok száma 60 %-al növekedett (Grenne, 1999). Ugyanakkor San Diegoban a rendőri jelenlét csökkentése és a társadalom, bűnmegelőzésbe bevonása a volt a cél. Több mint ezer lakost vontak be polgárörnek, az előállítások számát csökkentették, mégis nagyobb eredményeket értek el, mint New Yorkban és a rendőri intézkedések ellen benyújtott panaszok száma is csökkent.

Tanulmányunkban, szinte kötelezőnek érezzük megjegyezni, hogy a szocialista jellegű államformát maga mögött hagyó Magyar Kormány 1990 tavaszán azzal a kéréssel fordult a svájci illetékességű TC Team Consult multinacionális céghez, hogy támogassa a magyar rendőrség átszervezését és demokratizálását (Gottlieb at al., 1998: 117.). A méltatlanul elfeledett és csak rész elemeiben megvalósult – az akkori kormányzat és rendőrség által is elfogadott – program kimondta, a rendőrségi szervezetek rá vannak kényszerülve, hogy folyamatosan tovább fejlődjenek. Egy jövőbeni sikeres rendőrségi szervezetnek versenykötelményeket kell felállítaniuk és a teljesítményt nyújtók (felkínálók) teljesítményét konkurenciába kell helyezni a versenytársakéval. A végrehajtói teljesítményt oda kell pontosítani, ahol a társadalmi elvárásoknak megfelelően a legtöbb siker tervezhető, ugyanakkor a költséges őrző-, és kísérő tevékenységeket civil cégekre kell átruházni. A polgárokat önálló cselekvésre kell felhatalmazni és felbátorítani, hogy ne csak a közigazgatás intézkedéseire várjanak (ezzel együtt pedig az ellenőrzés is a bürokráciáról, egyre erősebben a polgárokra hárul). A végrehajtók a jelenlegi reagáló helyzetből törekedjenek a proaktív problémát megoldó szerepbe jutni, célként megfogalmazva a társadalmi intézményekkel, a lakossággal közösen, a biztonság, mint termék megteremtését (Gottlieb at al., 1998: 117.).

De visszatérve napjaink valóságába, ahogyan már a korábbiakban is említettük a bulinegyedben működő nagyszámú szórakozóhely – egyrészt a felügyeleti díjakból, másrészt a járulékos adókból – jelentős, de nem kellő prioritással kezelt bevételi forrása lehetne az önkormányzatnak. A befizetésre kerülő felügyeleti díj azonban elhanyagolható mértékű, a parkolásból és iparűzési adóból évente befolyó milliárdos összegű önkormányzati bevétel mellett, ami lehetővé teszi a közel százfős kerületi rendészeti igazgatóság fenntartását. Ennek alapján érdemes lenne elgondolkodni egy a jelenlegi törvényi szabályozás mellett elképzelhetetlen önkormányzati rendőrség – állami segítség nélküli – létrehozásának lehetőségén.

A modern rendészetnek két meghatározó modellje ismert, egyrészt az angolszász modell, másrészt a kontinentális, vagy francia államrendőrségi modell. Míg az Amerikai Egyesült Államokban az angolszász, addig hazánkban a kontinentális modell a jellemző (Korinek, 2015). A Team Consult tevékenységét elemezve említettük, hogy a magyar rendőrség fentről lefelé épített hierarchikus rendszerű, centralizált és pártpolitikától nem mentes voltát a rendszerváltást követően reformálni kívánták, az angolszász modell irányába szerették volna mozdítani. Az egykori ajánlások szerint hazánknak többet kellett volna költenie a biztonság védelmére, meg kellett volna újítani a rendőrség személyi állományát, át kellett volna alakítani a szervezetet, javítani kellett volna a testület és a lakosság viszonyát. Az átalakítás, sőt már a tervezés előfeltételeként jelölték meg a team munkatársai a reformra irányuló, pártoktól független akaratot. A meglévő közbiztonsági problémák jelentős részének helyi jellege miatt is, fontos kérdéssé vált a decentralizáció, azzal összefüggésben pedig a közbiztonságért viselendő önkormányzati felelősség intézményesítése. 1990-ben Nagykáta és térségének politikai pártjai és rendőri vezetői nyílt levelet intéztek az Országgyűléshez, hogy törvényi felhatalmazás alapján láthassanak hozzá – kísérleti jelleggel – az önkormányzati rendőrség létrehozásához. A Hevesi Rendőrkapitányság az önkormányzattal együttműködve dolgozta ki az önkormányzati rendőrség kísérleti modelljét. Az anyag valójában nem kérdőjelezte meg a központi irányítás létjogosultságát, de a ténylegesen polgári típusú közbiztonság-védelem szerint a helyi közösség és az azt elsődlegesen képviselő önkormányzat részéről nagyobb beleszólást tesz szükségessé a közbiztonság védelmének ügyébe. Az önkormányzatnak egyrészt hozzá kellene járulnia a

rendőri működés feltételrendszerének biztosításához, másrészt azzal összhangban előírhatná például, hogy egyes területeken sűrűbben kell járőrözni, jogosítványokat kapna a rendőri vezetők kinevezésével kapcsolatban, előírhatná a helyi címer használatát az egyenruhán és gépkocsikon, ellenőrizhetné a fegyelmi vizsgálatok lefolytatását. Ezek a reformelképzelések napjainkig sem valósultak.

Ismételt kitérőnket követően a kerület közbiztonságának fenntartásában kiemelt szerepet vállaló önkormányzati rendészeti szerv, a 2020-ban megújított Erzsébetvárosi Rendészeti Igazgatóság (továbbiakban: ERI), rendőrség szakmai felügyelete alatt végzett tevékenységével foglalkozunk. Annak létszámát – 94 fő rendszeresített és 70 fő meglévő – a kerületi rendőrkapitányság rendészeti osztályának létszámával összevetve, közel egyforma számokat láthatunk, amelyből a fokozott ellenőrzésekben, alkalmanként 10-12 fő vesz részt.

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (továbbiakban: Kftv.) 1.§ (6) bekezdése szerint „A felügyeletnek, illetőleg a felügyelet részéről eljáró felügyelőnek feladatot törvény, kormányrendelet, az önkormányzat rendelete állapíthat meg. Az önkormányzat rendelete olyan feladatot állapíthat meg, melyet törvény vagy kormányrendelet nem utal más szerv hatáskörébe.” Ezáltal a közterület-felügyelet elsődleges feladata a közterületek rendjének, tisztaságának védelme, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzése, megakadályozása, szankcionálása, az önkormányzati vagyon védelme, így elsősorban ez az önkormányzati szabályozás célja is:

- az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek jogszerű használata rendjének szabályozása,
- az önkormányzat tulajdonában lévő közterületen elhelyezett vendéglátó-ipari teraszok működésének rendjének szabályozása,
- a vendéglátó üzletek/szórakozóhelyek nyitva tartásának rendjének szabályozása,
- közösségi együttélés alapvető szabályait és ezek elmulasztásának jogkövetkezményei szabályozása a szankciók alkalmazása miatt, ha az önkormányzat rendeleteiben foglaltak nem kerülnek betartásra.

Ezen túlmenően a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) felhatalmazása alapján a közterületen történő szeszesital fogyasztás megtiltásáról való önkormányzati rendelkezés esetén lehet csak szankcionálni a Szabs. tv. 200. § (1) bekezdése a) pontja szerint minősülő szeszesital fogyasztás tilalmának megszegése szabálysértést.

A közterület-felügyelők az önkormányzati rendeletek alapján a szórakozóhelyek, vendéglátó egységek nyitva tartásának ellenőrzésében működnek közre a kereskedelmi hatóság (önkormányzat jegyzője) mellett ha szabályszegést tapasztalnak, valamint közigazgatási hatósági eljárás kezdeményeznek az önkormányzatnál a rendelet megszegése miatt. Elsődlegesen a vendéglátó teraszok létesítésére vonatkozó közterület-használati engedély meglétének, az engedélyben foglaltak betartásának ellenőrzése a jogkörük és az engedély nélküli teraszlétesítés, az engedély keretein történő túlerjeszkedés esetén történő intézkedés. Ugyanakkor ha az üzletek, teraszok működtetését illetően intézkedésre okot adó jogsértő cselekményt, magatartást tapasztalnak, értve ez alatt az üzletek működésével összefüggésben elkövetett jogellenes cselekményeket is, úgymint a közterületi szeszesital fogyasztás, köztisztasági szabálysértés, csendháborítás, megteszik a hatáskörükbe tartozó – helyszíni bírság kiszabása, szabálysértési feljelentés – intézkedést. Ezeket a feladatszabásokat figyelembe véve látható, hogy az ERI-nek sem intézkedési, sem ellenőrzési kötelezettsége nincs a bulinegyed területén található zenés, táncos rendezvényeket lebonyolító szórakozóhelyek vonatkozásában.

A kerület biztonságának megteremtésében meghatározó szerepe van az önkormányzat által finanszírozott térfelügyelő rendszernek. Az ERI Művelési Központjában a kerület közigazgatási

területét 137 darab közterületi kamera figyeli, melyekből a jelenleg folyamatban lévő korszerűsítés miatt 90 darab figyelőeszköz működésképes. A kamerák képeit egyidejűleg rendőr és közterület-felügyelő is nézi, így mindkét szervezet a saját hatáskörébe utalt események kapcsán azonnal meg tudják tenni a szükséges intézkedéseket.

A közterület-felügyelet feladatait a rendőrséggel vagy párhuzamosan – a hatáskörükbe utalt feladatok elvégzésével – a rendőrség mellett vagy annak irányítása alatt végzi. A zenés, táncos rendezvények biztonságosabbá tételénél a közterület-felügyeletet csak akkor lehetne konkrét feladattal megbízni, ha a feladatrendszerüket jelenleg meghatározó törvényt módosítanák. A jogalkotó kifejezetten csak azokat a hatásköröket rendelte a közterület-felügyeletnek, amelyek alapvető tevékenységünk végrehajtásához szükségesek. Egy esetleges törvénymódosítással kiterjeszhető lenne például az intézkedési hatáskörök további közlekedési szabályszegésekre, olyanokra, amelyek jelenleg kizárólag a rendőrséget illetik meg (pl. BUSZ-sáv, járdán haladás, lakó-pihenő övezet, stb.). További jogosítványok lennének a közterület-felügyelet részére adhatók, gondolva az építkezéssel érintett telekingatlanok közelében kialakuló olyan problémákkal kapcsolatban, amelyek a közterületen jelentkeznek, azonban a hatályos szabályozás szerint – mivel az építési engedélyben foglalt kötelezettség megszegéséből, elmulasztásából erednek – az építésügyi hatóság ellenőrzési jogkörébe tartoznak. Ugyanakkor célszerű lenne megoldást találni – a közterület-felügyelet hatáskörének bővítése irányában – az olyan esetekre, amikor az elkövetési magatartás nem közterületen történik, azonban annak nemkívánatos eredménye a közterületen jelentkezik (pl. ház ablakán történő kiszemelés, ingatlanon belül történő munkavégzésből eredő porszennyezés, tiltott avarégetés).

Amíg az alaptevékenységet konkrétan keretek közé foglaló törvény módosításra nem kerül, addig a közterület- felügyelői állomány kizárólag a Rendőrség ellenőrzési feladataiban együttműködve tud és vehet részt a végrehajtásban. A kontroll feladatok teljesítésének alapvető akadálya magában a „közterület-felügyelet” megnevezés, mivel az Országgyűlés a közterületek rendjének és tisztaságának védelme, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzése, megakadályozása, szankcionálása, az önkormányzati vagyon védelme, az ezekkel összefüggő közszolgálati feladatokat ellátó személyek tevékenységét határozta meg alapfeladatként, a zenés, táncos rendezvényekkel kapcsolatos kontrolltevékenység végrehajtása jelen jogszabályi keretek között nem lehetséges.

Az ERI 2022-ben, az általános és középiskolák tanulói részére, a korosztályok figyelembevételével dolgozta ki a közterület-felügyelői tevékenységre vonatkozó ismeretek bővítését célzó előadás sorozatát. Ennek keretein belül, kifejezetten a közterület felügyelet hatáskörébe utalt jogsértéseket érintő előadások keretében kívánnak bűnmegelőzési célú tevékenységet folytatni. Az ERI kiemelt célja az állampolgárok tájékoztatásában való szorosabb, hatékony részvétel, a lakossági fórumokon megvalósuló figyelemfelhívások, a közterület-felügyelet intézkedési hatásköreinek bővebb megismertetése, a közlekedésbiztonsági programok lebonyolításában való közreműködés, a gyermekek közlekedésének segítése az iskolák közelében. Mindezek érdekében együttműködés az önkormányzat más szervezeti egységeivel, rendőrséggel, nevelési-oktatási intézményekkel és egyéb társszervekkel.

Összességében kimondható, hogy a jelenlegi törvényi szabályozás nem ad lehetőséget arra, hogy az ERI aktívan vegye ki részét a zenés, táncos rendezvények biztonságosabbá tételében. A részükre meghatározott feladatok törvényben és rendeletekben szabályozottak, azt túllépni nem tudják. A törvényi szabályozásoknak köszönhetően vannak olyan jogsértések, amelyek párhuzamosan intézkedési kötelezettséget jelent a két szervezetnek, de csak olyan jogsértés, vagy csak olyan feladatrendszer nem létezik, amelyet csakis a közterület-felügyeletnek delegál.

Összefoglalás

Tanulmányunkban hazánk egyik, a külföldiek által leglátogatottabb területéről és az ezzel összefüggésbe hozható, sokak által kevésbé ismert rendőrségi feladatokba adtunk – a teljesség igénye nélküli – bepillantást. Rávilágítottunk arra, hogy a rendőrségre háruló közrend és közbiztonság fenntartása feladatokat időszerű lenne megosztani a magánbiztonsági szektorba tartozó komplementer rendészeti szervekkel, szolgáltatókkal. Megvizsgáltuk annak lehetőségét, hogy a jelenlegi jogi szabályozás alkalmas-e a feladatok delegálására a rendőrség részéről, valamint, hogy a meglévő jogszabályok megérették-e a változtatásra, annak A magánbiztonság az önkormányzati rendészet még szélesebb körű bevonásával a rendőrség tehermentesíthető lenne bizonyos feladat ellátások során, melybe a rendezvények biztonságosabbá tétele is beletartozik.

Véleményünk szerint a zenés, táncos rendezvények biztonságosabbá tételéről szóló kormányrendelet megalkotói adósok maradtak a konkrét szankciók normába foglalásával. Javasljuk, hogy a 23/2011. Kormányrendelet felülvizsgálatával, a biztonsági terven kívül a tűzvédelmi szabályzat tartalmi követelményei is legyenek meghatározva. További változtatásra van szükség az ellenőrzés során tapasztalt hiányosságok kezelése vonatkozásában is, ugyanis nem tartjuk elégségesnek, hogy a határozatban foglaltak be nem tartása vagy hiányosságok felfedése után a hatóság csakis a rendezvény felfüggesztésével vagy rendezvény megtartásának tilalmával élhet, mindenképpen szükséges összegszerű pénzbírság kilátásba helyezésével is fenyegetni az üzemeltetőt. A pénzbírság összegét mindenképpen a rendezvény bevételehez kell igazítani és nem általánosságban meghatározni, hiszen a bevétel összege rendezvényeken eltérő mértékű, így a kiszabott bírságnak is azzal kellene arányban állnia.

A jelenlegi jogszabályi környezet nem köti a rendezvény szervezését iskolai vagy szakirányú végzettséghez. Tény, hogy már léteznek szakirányú képzések ezen a területen, de jelenleg a rendezvény szervezésének elsajátítása egy empirikus folyamat, azt bárki végezheti, ha alkalmasnak tartja magát rá, valamint rendelkezik kellő személyi ismeretséggel. A legalább 150 fő egyidejű megjelenésére számító rendezvény szervezését államilag elismert végzettséghez kötnénk, figyelembe véve hogy a rendezvény területén történő károkozásért vagy személyi sérülésért a szervező polgári jogi felelősséget vállal.

A rendőrség szakmai munkájának segítésében egyre nagyobb szerepet vállaló polgárőröktől azt várnánk el, rendelkezzenek a rendőrökhöz hasonló jogszabályi ismeretekkel, ezért a rendőrségek közös és hatékony együttműködéshez kiemelten szükségesnek érezzük a polgárőrök elméleti és gyakorlati képzésének átalakítását. A polgárőr egyelőre jelzőként funkcionál, jelzésekkel él a hatóság tagjai felé a társadalmi bűnmegelőzés területén, de állampolgári jogain kívül mással nincs felvértezve. Javasljuk, hogy a polgárőrök egy moduláris képzés keretén belül kapcsolódjanak be a rendőrképzésbe, a rájuk testálható alapszintű jogszabályi ismereteket a rendőrökkel közösen sajátítsák el. Alkamat kellene teremteni arra, hogy a gyakorlati képzésen részt vevő rendőr hallgatókkal együtt láthassanak el gyakorlati szolgálatot az új polgárőrök, így már az alapoknál kialakulhatna, egy jó minőségű kapcsolati rendszer.

A rendezvények lebonyolításában, a rend fenntartásában, az ott kialakult helyzetek kezelésében kiemelt szerepet betöltő magánbiztonsági szolgáltatás jogi háttérét, működését is szükségszerű lenne újra gondolni. Ahhoz, hogy ezen szolgáltatók hatékonyan, feladatrendszerhez köthetően eredményesen tudjanak működni, a kapcsolódó képzést is szükséges lenne átalakítani. Az elméleti képzést mindenképpen kivennénk az ellenőrizetlen háttérrel, akár szakmaiságot is nélkülöző magániskolák kezéből és azt az ORFK vagy a Nemzeti Közszerződési Egyetem hatáskörébe utalnánk. Ezzel bezárnánk azon kiskapukat, amelyek lehetőséget teremtenek arra, hogy akár képzés nélkül is végzettséget igazoló okiratot szerezzenek egyes vagyongörök, így a piac profiltisztává tételéhez is hozzájárulhatnánk.

Az elméleti képzés során specifikus képzésekre is lehetőséget kellene biztosítani a vagyontöröknek, gondolva itt például a rendezvénybiztosító-, az értékszállító-, vagy az objektumőri oktatásokra. Szakirányú végzettséget tennénk kötelezővé azon vagyontörök esetében, akik a legalább 150 főnél nagyobb befogadó képességű rendezvények biztosításában vesznek részt, továbbá előírnánk, hogy az ilyen rendezvényekre csakis rendezvénybiztosító vagyontöröket lehessen szerződtetni. A gyakorlati képzést államilag akkreditált vagyontörök cégnél vagy a rendezvénybiztosítások során nagy tapasztalatot szerző állami szervezeteknél kellene végrehajtani.

A kiképzett, nyelvi ismeretekkel és kommunikációs képességgel rendelkező rendezvénybiztosító vagyontörök bulinegyedben található szórakozóhelyeken történő alkalmazása új nézőpontba helyezné a vagyontörök védelmet, valamint hazánk megítélését is a külföldi állampolgárok szemében.

A rendészeti feladatokat ellátó egyéb szervezetek is rendelkeznek jól láthatósági mellénnyel, mint ahogyan a rendőrség vagy a közterület-felügyelet. A vagyontörök esetében szükséges lenne kikényszeríteni, hogy a törvényben megfogalmazott formaruhát viseljék, jól láthatóan el kellene különíteni a zenés-táncos rendezvényen is a rendezvényt biztosító vagyontöröket, az oda érkező, a biztonsági szolgálathoz hasonló öltözetű fekete színű öltözkű vendégektől. Az egységes vagyontörök formaruha viselése bizalmat és nyugalmat táplálhat a vendégekben.

A szakmai érdekeket képviselő Személy, vagyontörök és Magánnyomozói Szakmai Kamara létjogosultsága jelen helyzetben megkérdőjelezhető, hiszen nincs kötelező tagság előírva. Javasljuk hogy a vagyontörök védelemben részt vevő szervezeteket és azok tagjainak felügyeletét országos hatáskörű szerv vagy akár a miniszteri szintű hatáskörben lássák el. Az alapok megteremtését követően a jogosultságok kiterjesztésére, akár a legitim fizikai erőszak biztosítására is sor kerülhet annak kellő jogszabályi háttérének és szakhatósági felügyeletének megteremtésével.

Kellő energia ráfordításával és a megfelelő finanszírozási háttér megteremtésével, jogszabályi módosítással az önkormányzati rendszetek is hatalmas terhet tudnának levenni a rendőrség válláról, a törvényesen és szakszerűen működő személy- és vagyontörök védelem pedig a magánvagyontörök hatékonyabb védelmével jelentősen javítaná a közbiztonság helyzetét. Ameddig azonban nem sikerül elérni, hogy jogalkotóink érdemben foglalkozzanak ezekkel a napi szinten jelen lévő problémákkal és a megfelelő mértékű, valós szakmai irányítás és kontroll is várjat magára, addig marad a jelenlegi helyzet és a feladatok végrehajtása is a rendőrség hatáskörében marad.

A változtatás és jobbítás tudományos igénye, a dogmatika és praxis ötvöződéséről szólt a Nemzeti Közszerületi Egyetem Rendészettudományi Kar III. Kari Napja (URL14). Ez alkalomból a Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatának keretében illesztett a Magyar Rendészet XX. évf. 2020/3. Rendészettudományi helyzetértékelés című konferencia számos előadásában köszönt vissza az előbb említett mottó. Balla Zoltán az „Ockham borotvája és a rendészet” cikkének ismertetése során hangsúlyozta és sürgette a tovább nem halogatható jobbító változtatás igényét. Vele egyetértve, az ő szavaival zárjuk anyagunkat: „Ezért jelen tanulmány keretei között a törekvéseim csak arra korlátozódhatnak, hogy az általam ellentmondásosnak tartott kérdések közül itt és most felvessek néhányat, és e szembeállítás eredményeként a tárgykör jogalkotási, elméleti problémáinak rögzítésével további kutatásra és megoldási alternatívák kidolgozására – kellő szakmai alázattal – serkentsem azokat, akik nyitottak az alakulóban lévő rendészettudomány fejlesztésére” (Balla, 2020).

Irodalomjegyzék

- [1] Balla, Z. (2017). A rendészet alapjai és egyes ágazatai. Dialóg Campus. Budapest
- [2] Balla, Z. (2020). Ockham borotvája és a rendészet. *Magyar Rendészet*, 2020/3. szám, pp 15–26. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.3.1>
- [3] Christián, L. (2014). Két új ág a rendészettudomány fáján. In Gaál, Gy. & Hautzinger, Z. (szerk.) *Rendészettudományi gondolatok: Írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának egy évtizedes jubileuma alkalmából.* (pp. 85-91.) Magyar Rendészettudományi Társaság.
- [4] Christián, L. (2018). „Rendészeti szervek” szócikk. In: Jakab, András – Fekete, Balázs (szerk.): *Internetes Jogtudományi Enciklopédia.* [63] <http://ijoten.hu/szocikk/rendeszeti-szervek> (letöltés ideje: 2021.11.01.).
- [5] Finszter, G. (2009). Közbiztonság és közbátorság, In Németh, Zs. (szerk.) *Írások Tauber István emlékére: (1949-2003).* (pp. 177-178.) Magyar Kriminológiai Társaság, Rendőrtisztviselői Főiskola.
- [6] Finszter, G. (2012). A rendőrség joga. Duna Mix Kft.
- [7] Gottlieb, G. , Kröszel, K. & Prestel B. (1998). A magyar rendőrség reformja. Eljárás, módszerek, eredmények. FelixVerlag, Holzkirchen.
- [8] Greene A., J. (1999). Zero Tolerance: A Case Study of Police Policies and Practices in New York City, *NCJ Number 177902 Journal, Crime & Delinquency*, 45(2), 171-187. <https://doi.org/10.1177/0011128799045002001>
- [9] Kelemen, E. A. & Mitev, A. (2016). Holisztikus szolgáltatásélmény- vendég-utazás és kölcsönös értékteremtés dimenziói az art-és romkocsmák példáján. *Marketing és menedzsment*, 50(3-4), 88-101.
- [10] Kerecsi, K. & Nagy, V. (2017). A rendészettudomány kritikai megközelítése. In Boda, J., Felkai, L. & Patyi, A. (szerk.): *Ünnepi kötet a 70 éves Janza Frigyes tiszteletére.* (pp. 273-282.) Dialóg Campus.
- [11] Korinek, L. (2015). Rendszerváltozás a belügyben. *Belügyi Szemle*, 63(1), 5-33. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2015.1.1>
- [12] Salgó, L. (1994). *Az új típusú közbiztonság.* Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- [13] Sárosi, P. (2008). „Zéró -tolerancia” veszélyes illúziók a rend fenntartásáról. *Beszélő*, 13(3), 32-43.
- [14] Szabó, A. (1980). *Bűnözés-ember-társadalom.* Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- [15] Tóth, J. (1938). A rendészetfogalom a nemzeti szocialista államban. Szent István nyomda. Eger.
- [16] Tóth, J. (2017). Közrendészeti magánbiztonság és magánrendészet közpénzből, *Belügyi Szemle*, 2017/5. szám, pp. 5-24. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2017.5.1>

Jogszabályi hivatkozások

- [1] 1999. évi LXIII. törvény a közterület-felügyeletről
- [2] 13/2001. (V. 14.) AB határozat IV. 1., 1.6.1 pont.
- [3] 2011. évi CLXV. törvény a polgárőrségről és a polgári tevékenység szabályairól

- [4] 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről

Internetes hivatkozások

- [1] URL1: Általános közzétételi lista <https://www.erzsebetvaros.hu/page/altalanos-koezzeteteli-lista> (letöltve: 2022.02.22.)
- [2] URL2: Házak és építések <https://boklaszok.hu/2017/09/17/erzsebetvarosi-latnivalok/> (letöltve: 2022.05.08.)
- [3] URL3: Ki volt valójában Gózsdu Manó, akiről a leghíresebb belvárosi udvar a nevét kapta? <https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/multunk/ki-volt-valojaban-gozsdu-mano-akirol-a-leghiresebb-belvarosi-udvar-a-nevet-kapta/> (letöltve: 2022.05.08.)
- [4] URL4: Kevesebb autó – tisztább levegő <http://www.xn--erzsbetvros-r7a3h.hu/nyilvanossag/forgalomcsillapitas-/kevesebb-auto--tisztabb-levego> (letöltve: 2022.05.08.)
- [5] URL5: Mi az az airbnb? <https://travellina.hu/mi-az-airbnb/> (letöltve: 2022.05.08.)
- [6] URL6: Ne hagyd, hogy nélküled döntsenek!. <http://7ker.hu/egyesulet/egyesulet/> (letöltve: 2022.05.08.)
- [7] URL7: Érvénytelen lett a bulinegyedről szóló népszavazás https://index.hu/belfold/2018/02/18/bulinegyed_nepszavazas_eredmeny/ (letöltve: 2022.05.08.)
- [8] URL8: Önkormányzati rendeletek <https://erzsebetvaros.hu/page/oenkormanyzati-jogszabalyok-es-rendeletek> letöltve: 2022.05.08.)
- [9] URL9: Amikor a korrupció emberéletekbe kerül <https://444.hu/2019/11/10/amikor-a-korrupcio-emberletekbe-kerul> (letöltve: 2022.05.09.)
- [10] URL10: Colectiv”, documentarul realizat cu contribuția investigațiilor Gazetei Sporturilor, propus la două secțiuni ale premiilor Oscar! Vezi trailerul din SUA <https://www.gsp.ro/gsp-special/media/colectiv-documentarul-realizat-cu-contributia-investigatiilor-gazetei-sporturilor-propus-la-doua-sectiuni-ale-premiilor-oscar-vezi-trailerul-din-sua-613192.html> (letöltve: 2022.05.09.)
- [11] URL11: Világszerte történtek már a bukarestihez hasonló tragédiák <https://maszol.ro/belfold/55358-vilagszerte-tortentek-mar-a-bukarestihez-hasonlo-tragediak> (letöltve: 2022.05.09.)
- [12] URL12: Rendet tettek <http://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/rendet-tettek> (letöltve: 2022.05.08.)
- [13] URL13: Egyesületek, <https://www.opsz.hu/egyesuletek> (letöltve: 2022.05.09.)
- [14] URL14: A jövőformáló rendészettudomány – Kari Nap online konferenciával. <https://rtk.uni-nke.hu/hirek/2020/11/23/a-jovoformalo-rendeszettudomany-kari-nap-online-konferenciaval> (Letöltés ideje: 2020.11.28.).